

BURGY

KLASSIEK BOUWEN

B

90
JAAR

Megarestauratie met aandacht voor detail

2.350 kozijnen, 116 binnendeuren, 250.000 bakstenen, 12 boardrooms met van parket tot plafond historisch houtwerk en een hoofdtrappenhuis met een imposante keizerstrap. De restauratie van het C30-gebouw van Shell in Den Haag is omvangrijk, zeer omvangrijk. De rode draad bij alle werkzaamheden was een niet aflatende aandacht voor detail en grote inventiviteit om technische uitdagingen goed op te lossen. Een blijk van de enorme inzet en betrokkenheid van de vaklieden, of, in de woorden van voorman Henry: “We wilden Burgy-waardig werk afleveren.”

Het Shell kantoor werd in twee fases gebouwd, van 1915 tot 1918 en van 1928 tot 1930. De Gebr. Nieukerken ontwierpen een gebouw in traditionalistische stijl. Het pand heeft een voor die tijd zeer modern betonskelet en een hoge standaard aan luxe, modern comfort.

De restauratie vond – net als de bouw – in twee fases plaats. Bij de eerste fase namen we 7.000 m² dakoppervlakte en circa 9.700 m² geveloppervlakte onder handen. De tweede fase van de restauratie maakt deel uit van een ambitieus revitalisatie- en verduurzamingsproject.

Alle aspecten van restauratie

De restauratie van het C30-gebouw behelst alle aspecten van restauratie, van ruwbouw tot fijn aftimmerwerk. De hoofdmoot bestaat uit het herstel van de 2.350 kozijnen. Verder is gewerkt aan constructief metselwerk, constructief herstel van het betonskelet en de betonnen vloeren, herstel van de kapconstructie, stucwerk, het wandtegeltwerk van de trappenhuisen, het historische glas-in-lood, de natuurstenen vloeren en tot slot de betimmeringen in de historische boardrooms.

Veiligheid op het allerhoogste niveau

Shell en Burgy streven naar nul ongevallen op de werkplek. Binnen het Burgy-team coördineerde werkvoorbereider Sebastian alles wat met veiligheid te maken heeft: “Voor alle werkzaamheden is in werkplannen omschreven wat de risico’s zijn en hoe we die beheersen. De voorbereidingen vragen meer tijd, maar het voordeel is dat bij de uitvoering van een werkplan iedereen precies weet wat hij of zij

De historische deuren zijn in onze timmerfabriek volledig gerestaureerd en op maat gemaakt om weer in de kozijnen te passen”

moet doen. Over alles is nagedacht. Juist ‘even iets doen’ is een groot risico in de bouw. De werkwijze bij Shell leidde tot kennisdeling tussen alle betrokken partijen. Bij Burgy gebruiken we verschillende methodes inmiddels ook bij andere projecten.”

Restauratie kozijnen

De 2.350 rijk uitgevoerde vensters van het C30-gebouw bestaan uit een natuurstenen omlijsting waarin een houten kozijn is geplaatst. “Ruim dertig jaar geleden zijn de oorspronkelijke stalen ramen vervangen door aluminium exemplaren, waarvoor de historische houten kozijnen soms onherstelbaar werden gewijzigd”, legt voorman Eelke uit, “bij restauratie wil je zoveel mogelijk historisch materiaal behouden. Dat is trede 1 van de Restauratieladder, een hulpmiddel om afwegingen voor herstel of vernieuwing te maken. Ongeveer twee derde van de kozijnen kon worden hersteld, een derde is vervangen. De aluminium ramen zijn vervangen door vaste stalen puien, die precies zijn gemaakt naar de originele detaillering, maar voorzien van isolatieglas met een zonwerende coating.”

Kapconstructie weer compleet

De kapconstructie van het C30-gebouw is zo hoog dat er twee verdiepingen in passen, één voor kantoren en één voor technische installaties. Bij de restauratie

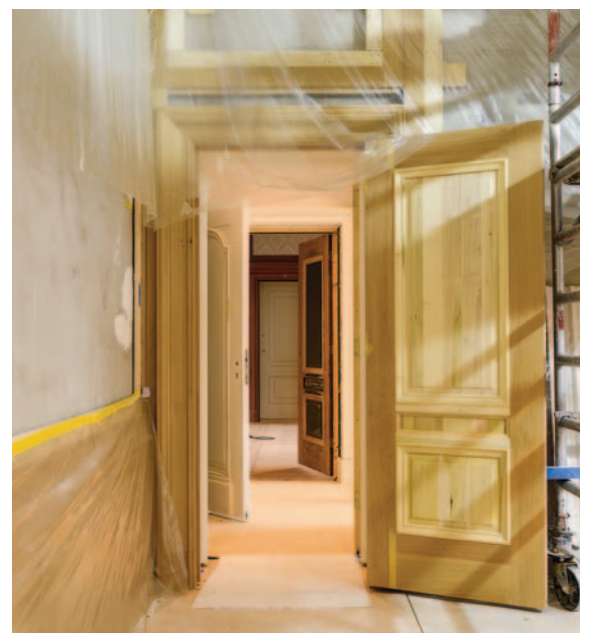
zijn alle muren en betimmeringen van de oude kantoren verwijderd. “Bij eerdere verbouwingen bleken delen van de kapconstructie, zoals spanten, trekschoren, blokkelen en kreupele stijlen te zijn weggezaagd”, aldus uitvoerder Boy, “alle ontbrekende onderdelen zijn met de hand op maat gemaakt en met nieuwe, mooie verbindingen in elkaar gezet.”

De beste deur op de beste plek

De indeling van het C30-gebouw is aangepast aan de wensen van deze tijd. “Niet alle oorspronkelijke houten paneeldeuren zijn meer nodig. De 116 beste deuren zijn teruggeplaatst, door de nieuwe indeling vaak op een andere plek dan voorheen. Iedere deur heeft echter zijn eigen maten en kan daarom niet zomaar in een ander kozijn worden geplaatst”, licht werkvoorbereider Roy toe, “de historische deuren zijn in onze timmerfabriek op maat gemaakt om in de kozijnen te passen. Dit vroeg om een nauwe samenwerking tussen de timmerlieden op de bouwplaats in Den Haag en de timmerlieden in de timmerfabriek in Leiden, de projectleider, werkvoorbereider en uitvoerder.”

Overkapping binnentuin: old meets new

De plaatsing van een glazen overkapping over een van de binnentuinen stelde het Burgy-team voor de uitdaging de historische kapvoet daarop aan te pas-

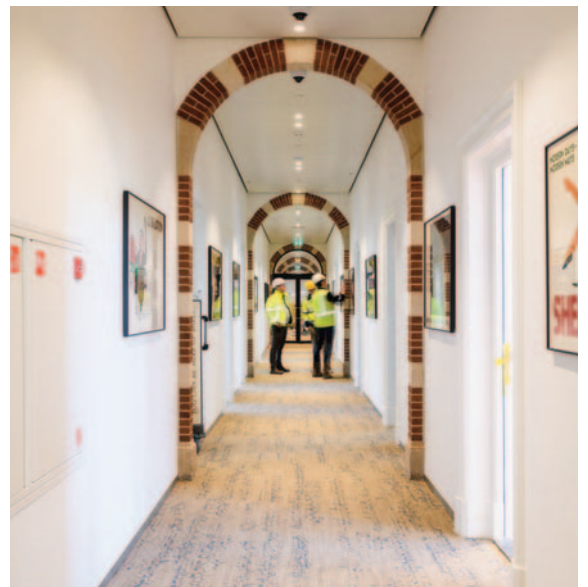

sen, een verhoogde dakgoot aan te brengen en waterdichte aansluitingen te maken. Uitvoerder Joris werd vanwege zijn expertise ingevlogen: “De enorme krachten op het historische dak en op de overkapping moeten goed afgedragen worden op de constructie van het gebouw. Een boeiende vereiste: rondom heeft de overkapping 2 centimeter ruimte nodig om onder invloed van het weer te krimpen of uit te zetten. Dat vereist grote precisie.”

Historische boardrooms in ere hersteld

De twaalf rijk betimmerde boardrooms van het C30-gebouw zijn prachtig uitgevoerd in kwartiers en halfkwartiers eiken: hout van de allerhoogste kwaliteit. Om verouderd, brandwerend materiaal (asbest) te verwijderen zijn de boardrooms ontmanteld. In een speciaal daarvoor ter plaatse ingericht atelier zijn alle onderdelen, inclusief het historische parket, hersteld. Waar nodig zijn nieuwe onderdelen gemaakt en in

één geval zelfs een hele kamer. “Samen met Peter (timmerman, red.) heb ik het ontwerp van de architect van Bureau Polderman vertaald naar werktekeningen voor alle afzonderlijke onderdelen van de betimmering. Vervolgens zijn in onze timmerfabriek alle onderdelen geproduceerd”, vertelt voorman Henry, “dit fijne interieurtimmerwerk vraagt grote zorgvuldigheid en doet een beroep op al je vakmanschap. Bij de plaatsing in het werk schaven de timmerlieden de laatste millimeters bij om het interieur perfect in elkaar te zetten.” Nu het schilderwerk, de wandbespanning en de geornamenteerde stucplafonds in ere

zijn hersteld, kunnen de prachtige interieurs weer in al hun glorie worden beleefd.

Mooie samenwerking en mooi resultaat

“We zijn trots op de mooie samenwerking met alle nevenaannemers. Het hoge afwerkingsniveau is alleen haalbaar met de betrokkenheid, het vakmanschap en actief meedenken van alle betrokken partijen”, blikt Jeroen terug, “en we zijn natuurlijk trots op de inzet van onze Burgyanen op de bouwplaats en in de timmerfabriek, en last but not least onze leergerige leerlingen.”

Kijk op onze website: www.burgy.nl

BURGY Bouwbedrijf bv
 Amphoraweg 1
 2332 ED Leiden
 071 532 24 05
www.burgy.nl

Tekst: Els Arends | Vormgeving: Ton Wienbelt | Fotografie: Arjen Veldt | Druk: Drukkerij van der Linden